CONCEPT RAADSINFORMATIEBRIEF

Graag informeren wij u over de voortgang inzake de Regionale Bestuursopdracht uit de Regio Deal Noordoost-Brabant: ***'Van Internationale medewerkers naar nieuwe Nederlanders'***

Wat is de aanleiding?

In Regio Deal Noordoost Brabant investeren rijk, provincie en regio samen meer dan 40 miljoen euro extra in de leefbaarheid en welvaart in onze regio. In ruim twee jaar tijd werken overheden, ondernemers, kennisinstellingen en inwoners in 17 projecten samen aan 'goed leven, fijn wonen en anders werken' in Noordoost-Brabant. Zo geven we samen duurzaam invulling aan een gezonde toekomst en bouwen we aan een sterke en veerkrachtige regio. In de Regio Deal Noordoost-Brabant is de actielijn "Van internationale medewerkers naar nieuwe Nederlanders" opgenomen.

De RNOB heeft via een bestuursopdracht Arbeidsmigratie gevraagd om een integraal beleid op te stellen voor arbeidsmigranten op het vlak van huisvesting, integratie en participatie. In de bestuursopdracht is aangegeven om het vraagstuk arbeidsmigratie zowel vanuit economie & vestigingsklimaat, als ruimte & wonen, sociaal welzijn en integrale veiligheid te benaderen. Dat het vraagstuk arbeidsmigratie uitdagend is en veel gemeentelijke taakvelden raakt, laat onderstaand overzicht zien:

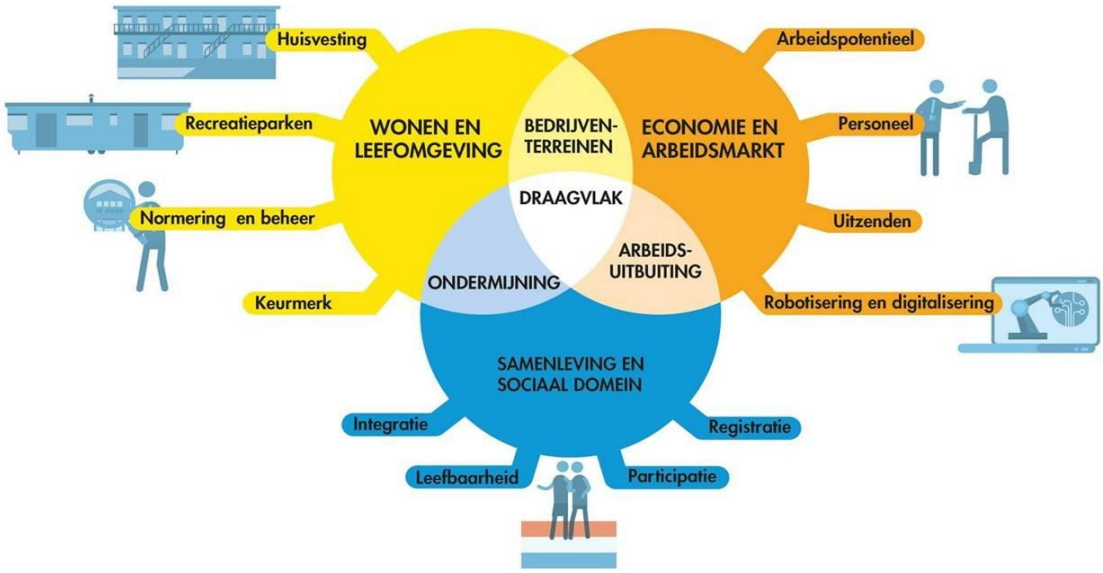

Uit de Regio Deal:
"Mede door de Regio Deal geven Rijk, provincie en Regio samen een impuls aan het versterken van de leefbaarheid en brede welvaart in Noordoost-Brabant. Een van de actielijnen daaruit betreft arbeidsmigranten. Door het op te stellen integrale beleid regionaal af te stemmen, en waar mogelijk met geheel Noord-Brabant, wordt voorkomen dat er ongewenste 'waterbedeffecten' ontstaan en dat de regio waar mogelijk eensluidend beleid ontwikkeld dat zorg draagt voor een goed woon-, leef- en werkklimaat voor arbeidsmigranten en de inwoners van de regio; een regio waar mensen graag naar toe komen én blijven, en zijn voorbereid op het werk en de banen van morgen."

De partners van Regio Deal Noordoost Brabant zijn RNOB, AgriFood Capital, Noordoost Brabant Werkt, provincie Noord-Brabant en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Wat is de kernboodschap?

1. U kennis te laten nemen van de uitgangspunten uit het Regionaal Handelingsperspectief voor internationale werknemers.
2. U te informeren dat aan uw college is gevraagd om dit Regionaal Handelingsperspectief te hanteren als basis voor het opstellen van een lokaal beleid.

Status van het Regionaal Handelingsperspectief

Het Regionaal Handelingsperspectief bevat 47 uitgangspunten die we graag als regio Noordoost-Brabant zouden willen uitdragen. Vanuit de regiodeal is het project genoemd: 'Van internationale medewerkers naar nieuwe Nederlanders'. In de uitgangspunten is getracht te verwoorden dat we deze medewerkers, die we economisch zo hard nodig hebben, in de regio welkom willen heten. En niet alleen welkom heten, maar ook ervoor willen zorgen dat ze goed, veilig en fatsoenlijk gehuisvest worden. En dat de ze kans wordt geboden om te integreren en te participeren in onze samenleving voor hen die dat willen. Het Regionaal Handelingsperspectief moet in die geest gelezen worden. Het is geen dwingend document maar veeleer een vaststelling van wat wij als regio vinden hoe we deze internationale werknemers willen ontvangen en huisvesten in onze regio.

Wat zijn de effecten?

1. Aansluiting op het Regionaal Handelingsperspectief zorgt voor een zo veel mogelijk regionaal geharmoniseerd beleid inzake de huisvesting, integratie en participatie van arbeidsmigranten; een beleid waarbinnen gemeenten autonoom zijn en blijven in hun beslissingen om eigenstandig beleid te ontwikkelen maar die beslissingen kunnen onderbouwen met visie, ambitie, argumenten en instrumenten uit dat Regionaal Handelingsperspectief.
2. Beleid dat oog heeft voor de afhankelijkheid van arbeidsmigranten van uitzenders en huisvesters op de gebieden huisvesting, werken, zorgverzekering, mobiliteit en leefbaarheid en daar actief in wil optreden.
3. Aansluiting op Regionaal Handelingsperspectief voorkomt dat er ongewenste 'waterbedeffecten' ontstaan en dat de regio waar mogelijk eensluidend beleid ontwikkelt dat zorg draagt voor een goed woon-, leef- en werkklimaat voor arbeidsmigranten en de inwoners van de regio Noordoost-Brabant.

Wat wordt verder vanuit de regio beoogd?

Doel van het integrale beleid voor de regio is dat:

- Internationale werknemers goed en fatsoenlijk worden gehuisvest;
- Zij in staat worden gesteld en gestimuleerd om deel te nemen aan en deel uit te maken van onze samenleving met als onderliggend doel dat de economische ontwikkelingen worden gestimuleerd;
- De integrale veiligheid voor alle inwoners wordt gewaarborgd;
- Overlast en/of ondermijning - mede als gevolg van 'verkamering' - wordt tegengegaan;
- Opkoop van huizen in het goedkope(re) woonsegment door huisvesters en uitzendbureaus wordt tegengegaan met instrumenten als zelfbewoningsplicht/opkoopbescherming en verhuurdersvergunning (pilots gestimuleerd vanuit het ministerie van BZK zijn gaande):
- Met als tegenwicht het bieden van grootschalige(re) huisvesting voor short- en midstay internationale werknemers in de regio, onder andere door benutting van leegstand en het toestaan van nieuwbouw (logies en/of pensionfuncties) in de overgangsgebieden;
- én dat wordt aangesloten bij de adviezen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten die ook door het demissionair kabinet zijn omarmd.

De adviezen van de commissie Roemer en de kabinetsreactie daarop laat zien dat er nog een lange weg te gaan is. Denk daarbij aan zaken als: de registratie van internationale werknemers, de druk op de huidige woningmarkt voor met name starters en spoedzoekers, huisvesting, leefbaarheid, gezondheid, integrale veiligheid etc.

Wat betekent het Regionaal Handelingsperspectief voor het lokale arbeidsmigrantenbeleid?

[per gemeente kort te beschrijven]

Vervolg: naar een regionaal uitvoeringsprogramma

Wat de uitvoering van het integrale beleid dat de regio beoogt voor regiogemeenten betekent moet verder in kaart worden gebracht, ook in relatie tot de ontwikkelingen in de regio. In dat kader valt te bijvoorbeeld te denken aan het regionaal verbeteren van de registratie van internationale werknemers (in- en uitschrijving, woon- en contactadressen in Nederland etc.); aan een structuur waarin gemeenten regionaal samenwerken op het gebied van handhaving en toezicht om mensen en middelen zo efficiënt mogelijk te kunnen inzetten, wellicht in samenwerking met de Landelijke Stuurgroep Interventieteams van de VNG. Tevens wordt onderzoek gedaan naar een zeer laagdrempelig Migratie Informatie Punt, geïnitieerd vanuit de Regio Deal waar internationale werknemers, maar ook alle betrokkenen zoals inwoners, huisvesters, uitzenders terecht kunnen met hun vragen; daarnaast wordt gewerkt aan het creëren van draagvlak en aan transparante communicatie over het huisvesten, de integratie en participatie van deze groep werknemers etc.

Tot slot

Dit Regionaal Handelingsperspectief vormt een stevige basis voor een afgestemde Noordoost-Brabantse aanpak. Internationale werknemers in Noordoost-Brabant zijn in verschillende sectoren werkzaam. Dit verschilt per gemeente en dit vereist lokaal maatwerk. Graag willen we dat deze medewerkers zich thuis voelen in onze regio, passend bij de

opgaven uit de Regio Deal Noordoost-Brabant: goed leven, fijn wonen en anders werken[1]. De urgentie ligt bij het oplossen van de huisvestingsopgave, maar zeker ook bij integratie, participatie, sociaal welzijn, veilig en het creëren van draagvlak. Met oog voor de verschillende posities van internationale werknemers per gemeente (‘couleur lokale’) delen we een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor het verbeteren van de positie van internationale werknemers, kunnen we leren van elkaar en maken we hiervoor afspraken. Diversiteit is immers de kracht van onze regio. Met het regionaal afsprakenkader geven we tegelijkertijd een duidelijk signaal af dat we één zijn als regio.

Vervolg

Naar aanleiding van de gehouden Regiodag, de reacties van de colleges van B&W en van de gemeenteraden op het Regionaal Handelingsperspectief en de onderliggende documenten, wetend dat gemeenten verschillende tempi van ontwikkeling hebben op dit dossier, wordt een Uitvoeringsprogramma opgesteld met regionale afspraken waarna alle gemeenteraden in Noordoost-Brabant gevraagd worden hier op hoofdlijnen mee in te stemmen. Nadrukkelijk is gekozen voor een Regionaal Handelingsperspectief met daarin een aanbod van beleidsinstrumenten die gemeenten kunnen inzetten, waardoor ook de ‘couleur local’ gewaarborgd blijft. Het streven is om voor het eind van 2021 een regionaal opgesteld én gedragen handelingsperspectief mét regionale uitvoeringsafspraken gerealiseerd te hebben.

Communicatie

Begin september, in week 36 en indien nodig ook in week 37, organiseert RNOB een (digitale) sessie waar u uw vragen over het Regionaal Handelingsperspectief en de intenties daarachter kunt stellen mocht daar behoefte aan zijn. De exacte data daarvoor hoort u zo spoedig mogelijk.

Bijlagen:

1. Handelingskader (kerndocument).
2. Positiedocument (achtergrondinformatie)
3. Bijlagen bij het Positiedocument (met een wettelijk instrumentarium)

[1] Regio Deal Noordoost-Brabant (rnob.nl)